

Podkomisja ds. kształcenia zawodowego sejmowej komisji edukacji na swoim posiedzeniu 11 kwietnia zajęła się kształceniem w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz ochotniczych hufcach pracy i schroniskach dla nieletnich.

MOW-y i MOS-y

Z informacji przekazanych przez resort edukacji wynika, że obecnie funkcjonują 84 młodzieżowe ośrodki socjoterapii, w których przebywa 4,7 tys. wychowanków oraz 96 młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w których przebywa 4,1 tys. wychowanków. Wychowankowie tych placówek obejmowani są kształceniem specjalnym. W skład MOS i MOW wchodzi co najmniej szkoła podstawowa specjalna lub szkoła ponadpodstawowa specjalna.

Ośrodki obu typów mają obowiązek zapewnić wychowankom: realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego; odpowiednie, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka, warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne; zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach; inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne. Katalog rodzajów zajęć realizowanych z wychowankiem objętym kształceniem specjalnym, nie jest zamknięty, bowiem ich rodzaj jest uzależniony od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz posiadanych możliwości psychofizycznych tego wychowanka.

IPET

Proces kształcenia i wsparcia wychowanka organizowany jest w oparciu o indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET). Jest on opracowywany przez zespół nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup, pracujących z wychowankiem. W programie powinny się znaleźć takie formy stymulacji, które są niezbędne dla wychowanka z uwagi na jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, mające na celu przygotowanie go do prawidłowego funkcjonowania po opuszczeniu placówki.

Edukacja zawodowa

Z danych MEN wynika, że w MOS funkcjonuje 15 szkół branżowych I stopnia, do których uczęszcza 223 uczniów, w tym 110 uczniów, którym skrócono okres nauki. W MOW funkcjonuje 40 szkół branżowych I stopnia, do których uczęszcza 758, w tym 335 uczniów, którym skrócono okres nauki. W MOW funkcjonują również 2 technika, do których uczęszcza 24 uczniów. Szkoły branżowe I stopnia w MOS organizują kształcenie w 12 różnych zawodach. Szkoły w MOW kształcą w 14 zawodach. Najpopularniejszym zawodem, którego kształcenie organizowane jest w MOS, to kucharz - 9 szkół, fryzjer i mechanik samochodowy - po 3 szkół. W szkołach branżowych I stopnia w MOW również najpopularniejszym zawodem jest kucharz. Kształcenie w tym zawodzie nauczane jest w 26 szkołach.

Szkoły branżowe specjalne funkcjonujące w MOS i MOW, tak jak szkoły branżowe ogólnodostępne zobowiązane są do organizacji kształcenia odpowiadającego na potrzeby rynku pracy. Nowe szkolnictwo branżowe ma bazować przede wszystkim na współpracy z pracodawcami. Dyrektor szkoły jest

obowiązany, by przed wprowadzeniem nowego zawodu do kształcenia w szkole nawiązał współpracę z pracodawcą właściwym dla zawodu lub branży, do której przyporządkowany jest dany zawód lub z osobą prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne.

Jak usłyszeliśmy na posiedzeniu komisji, szkoły branżowe funkcjonujące w MOS i MOW podejmują działania, aby dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy. Z informacji uzyskanych od dyrektorów placówek urzędnicy resortu wyciągają wniosek, że dyrektorzy podejmują takie działania. Polegają w szczególności na: analizie rynku pracy, współpracy z powiatowymi urzędami pracy, zbieraniu informacji od wychowanków dotyczących nauki preferowanych zawodów, zasięgnięciu informacji o zapotrzebowaniu na pracowników w środowisku lokalnym. A efektem tych działań są planowane do wprowadzenia w szkołach nowe kierunki kształcenia, w zależności od zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Padły konkretne przykłady: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, ślusarz, pracownik obsługi hotelowej, monter maszyn i urządzeń, cukiernik, ogrodnik.